

Sygn. akt IV Ca 706/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 maja 2019 r.

Sąd Okręgowy w Płocku IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Joanna Świerczakowska

SSO Małgorzata Szeromska (spr.)

SSO Jarosław Pejta

Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Gątarek

po rozpoznaniu na rozprawie 22 maja 2019 r.

sprawy z powództwa Prokury Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą we W.

przeciwko D. M.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Sierpcu z 9 lipca 2018 r.

sygn. akt I C 234/18

1. oddala apelację;
2. zasądza od D. M. na rzecz Prokury Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą we W. kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów procesu za II instancję.

Sygn. akt IV Ca 706/18

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Sierpcu wyrokiem z 9 lipca 2019 r. zasądził od D. M. na rzecz Prokura Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą we W. kwotę 74.523,06 zł z odsetkami i kosztami procesu.

Istotne ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy i stanowiące podstawę rozstrzygnięcia były następujące:

D. M. zawarł w dniu 24 lutego 2010 r w P. z Bankiem (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. umowę nr (...) kredytu nie konsumpcyjnego na kwotę 100.000 zł, ostateczny termin spłaty określono na 11 lutego 2011 r. W dniu 27 października 2011r Bank (...) S.A. z siedzibę we W. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny, wedle którego na dzień jego wystawienia wymagalne zadłużenie pozwanego wynosiło 113 198,73zł tytułem należności głównej wraz z odsetkami oraz kwota 50,00zł tytułem kosztów, opłat i prowizji. Postanowieniem z dnia 10 stycznia 2012 roku Sąd Rejonowy w Sierpcu w sprawie I Co 53/12 nadał w/w tytułowi klauzulę wykonalności. W dniu 25 czerwca 2013 Bank (...) Spółka Akcyjna

z siedzibą we W. zawarł z Prokurą Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym umowę sprzedaży wierzytelności, która obejmowała również wierzytelność wobec pozwanego. W dniu 16 września 2013 roku pomiędzy powodem Prokura Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą we W. a D. M. została zawarta ugoda, na podstawie której D. M. potwierdził, iż w dniu 24 lutego 2010r. zawarł z Bankiem (...) S.A. umowę bankową o numerze (...) oraz iż powyższa wierzytelność była przedmiotem umowy przelewu wierzytelności z dnia 25 czerwca 2013r. Jednocześnie pozwany uznał roszczenie zarówno co do zasady jak i wysokości do kwoty 147 346,59 zł, zobowiązując się do jej spłaty w 60 ratach po 2 455,78 zł, począwszy od 25 września 2013 r. W dniu 22 września 2016 roku strony podpisały aneks do ugody, gdzie kolejne raty począwszy od 22 września 2016r zostały zmniejszone. Zmieniony został również termin spłaty poszczególnych rat. Pozwany z tytułu zadłużenia wpłacił kwotę 74500 zł.

Sąd Rejonowy odniósł się do zgłoszonego przez pozwanego zarzutu przedawnienia i stwierdził, że przedawnienie nie nastąpiło, bowiem roszczenie dochodzone przez powoda bez wątplenia związane było z prowadzoną przez Bank (...) S. A. działalnością gospodarczą, a zatem termin przedawnienia tego roszczenia wynosi 3 lata. Jak wynika z treści przepisu art. 120 § 1 kc, bieg przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne. Bieg terminu przedawnienia rozpoczyna się od dnia, w którym roszczenie stało się wymagalne, czyli gdy minął termin jego płatności. Zatem poszczególne raty kredytu przedawniają się po upływie trzech lat licząc od dnia, w którym rata powinna zostać spłacona zgodnie z zawartą umową kredytową, w związku z czym okres przedawnienia biegnie tu oddzielnie w stosunku do każdej z rat (wyrok SN z dnia 29 kwietnia 2009 r., II CSK 625/08). Umowa zawarta została w 2010 r., zaś termin spłaty ustalono na dzień 11 lutego 2011r. Niewątpliwie w dniu wystawienia przez Bank bankowego tytułu egzekucyjnego, tj. 27 października 2011r., roszczenie było wymagalne. Ponadto czynność ta przerwała bieg przedawnienia roszczenia nim objętego (wyrok Sądu Najwyższego z 15.11.2002 r., II CKN 986/00). Zgodnie z art. 124 § 1 kc po każdym przerwaniu przedawnienia biegnie ono na nowo. Od tej daty zatem należy liczyć 3-letni termin przedawnienia roszczenia. W związku z powyższym przedawnienie roszczenia wynikającego z przedmiotowej nastąpić powinno z dniem 28 października 2014r., jednak w dniu 16 września 2013 roku pomiędzy Prokura Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą we W. a D. M. została zawarta ugoda, na podstawie której D. M. potwierdził, iż w dniu 24 lutego 2010r. zawarł z Bankiem (...) S.A. umowę bankową o numerze (...) oraz iż powyższa wierzytelność była przedmiotem umowy przelewu wierzytelności z dnia 25 czerwca 2013r. Przedmiotowa umowa w ocenie Sądu Rejonowego stanowiła uznanie długu, które stanowi nieuregulowaną przepisami odrębną umowę. Z treści ugody wynika wprost, iż pozwany uznał roszczenie zarówno co do zasady jak i wysokości do kwoty 147 346,59 zł, zobowiązując się do jej spłaty w 60 ratach po 2 455,78 zł, począwszy od 25 września 2013r do 8 marca 2016r. Stąd też stanowisko strony pozwanej przedstawione w odpowiedzi na pozew potraktować należy jako polemikę z argumentami wynikającymi ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Wobec wniesienia przez stronę powodową pozwu w dniu 16 listopada 2017r zachowany został ustawowy termin, a bieg przedawnienia został przerwany. Pozwany na poczet zadłużenia wpłacił kwotę 74.500 zł, co nie było kwestionowane przez niego, stąd też na rzecz powoda należało zasądzić świadczenie pomniejszone o tę kwotę wraz z umownymi odsetkami wynikającymi z łączącej strony umowy.

Apelację od tego orzeczenia złożył pozwany, zaskarżając wyrok w całości i zarzucając:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego w postaci art. 124 § 1 k.c, poprzez jego błędną interpretację, polegającą na błędnym określeniu dnia rozpoczęcia biegu przedawnienia po jego przerwaniu, bowiem Sąd uznał iż przerwanie biegu przedawnienia nastąpiło dnia 16 września 2013 roku, tj. w dniu zawarcia przez Strony Ugody, w której Pozwany uznał dług - a zatem zgodnie z powyższym termin przedawnienia rozpoczął biec na nowo po jego przerwaniu, tj. od dnia 16 września 2016 roku - przyjmując ustalenie Sądu w zakresie 3 letniego terminu przedawnienia należy uznać zatem, iż przedawnienie nastąpiło najpóźniej w terminie 3 lat od dnia 16 września 2013 roku, tj. w terminie 16 września 2016 roku, co implikuje konieczność uznania iż w dniu wniesienia pozwu, tj. 16 listopada 2017 roku roszczenie to było już przedawnione;
2. naruszenie przepisów prawa procesowego w postaci art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej oceny dowodów polegającej na błędnym uznaniu, iż Pozwany nie kwestionował faktu wpłaty kwoty 74.500,00 zł, gdy fakt ten nie został

przyznany, a pełnomocnik Pozwanego w odpowiedzi na pytanie Sądu na rozprawie w dniu 5 lipca 2018 roku wskazał, iż z informacji udzielonych mu przez Pozwanego wynika, że nie zapłacił na rzecz Powoda powyżej wskazanej kwoty i kwestionuje uregulowanie przedmiotowej kwoty na jego rzecz, ponadto Powód nie wskazał potwierdzeń zapłaty, które mogłyby potwierdzać, że przedmiotowe kwoty zostały zapłacone, nie przedstawił także żadnych innych dowodów potwierdzających ten fakt, a to na powodzie w tym zakresie spoczywał ciężar dowodzenia.

3. błędne ustalenia faktyczne, mające istotny wpływ na wynik postępowania, polegające na:

a) ustaleniu, że Pozwany nie kwestionował faktu wpłaty kwoty 74.500,00 zł, gdy fakt ten nie został przyznany, a pełnomocnik Pozwanego w odpowiedzi na pytanie Sądu na rozprawie w dniu 5 lipca 2018 roku wskazał, iż z informacji udzielonych mu przez Pozwanego wynika, że nie zapłacił na rzecz Powoda powyżej wskazanej kwoty i kwestionuje uregulowanie przedmiotowej kwoty na jego rzecz, ponadto Powód nie wskazał potwierdzeń zapłaty, które mogłyby potwierdzać, że przedmiotowe kwoty zostały zapłacone, nie przedstawił także żadnych innych dowodów potwierdzających ten fakt, a to na powodzie w tym zakresie spoczywał ciężar dowodzenia;

b) ustaleniu, że „wobec wniesienia przez stronę powodową pozwu w dniu 16 listopada 2017 r. zachowany został ustawowy termin, a bieg przedawnienia został przerwany”, gdy Sąd pierwszej instancji ustalił, że przerwa biegu terminu przedawnienia nastąpiła w dniu zawarcia ugody, tj. 16 września 2013 roku, termin przedawnienia w przedmiotowej sprawie wyniósł 3 lata, i od chwili przerwania terminu przedawnienia biegł na nowo, co oznacza iż zgodnie z następującym rachunkiem termin przedawnienia powinien nastąpić 13 września 2016 roku: 16 września 2013 roku (przerwanie biegu przedawnienia i pierwszy dzień rozpoczęcia biegu terminu przedawnienia na nowo) + 3 lata (termin przedawnienia) = 16 września 2016 roku, a zatem nie został zachowany ustawowy termin, a bieg terminu przedawnienia nie został przerwany, bo przedawnienie nastąpiło już 16 września 2016 roku, a pozew został wniesiony dopiero 16 listopada 2017 roku (ponad ok po upływie terminu przedawnienia).

4. naruszenie przepisów prawa procesowego w postaci art. 328 § 2 k.p.c, poprzez niewystarczające uzasadnienie faktyczne i prawne, uniemożliwiające kontrolę instancyjną, a w szczególności określenia podstaw obliczenia i dokonania rachunków wskazujących, że przedawnienie jeszcze nie nastąpiło, bowiem Sąd wskazał datę terminu przerwania biegu przedawnienia jako datę zawarcia ugody, czyli 16 września 2013 roku, wskazał termin przedawnienia ustalony na 3 lata, lecz nie wskazał konkretnej daty którą uznał za początek biegu terminu przedawnienia na nowo po przerwie, nie wskazał także dnia końcowego upływu terminu przedawnienia, bez uzasadnienia wskazał, że pozew wniesiony 16 listopada 2017 roku został wniesiony w ustawowym terminie (Sąd nie wskazał co oznacza ustawowy termin), nie wyjaśnił także kiedy upłynąłby termin przedawnienia, skoro w ocenie Sądu ten został zachowany.

5. naruszenie przepisów prawa materialnego w postaci art. 6 k.c. poprzez przyjęcie, że twierdzenia Powoda w kwestii zapłaty kwoty 74500 zł tytułem spłaty zadłużenia zostały udowodnione, pomimo iż strona Powodowa nie wskazała potwierdzeń zapłaty, które mogłyby potwierdzać, że przedmiotowa kwota została zapłacona, nie przedstawiono także żadnych innych dowodów potwierdzających ten fakt, a to na Powodzie w tym zakresie spoczywa ciężar dowodzenia.

Apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa.

Sąd Okręgowy po uzupełnieniu materiału dowodowego dokonał następujących ustaleń faktycznych:

Pozwany zawarł ugodę z dnia 16 września 2013 r. z powodem, w imieniu którego działał (...) Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. z siedzibą we W. (k-19-21). Spłata należności określona została w ratach płatnych do 25 sierpnia 2018 r. Ugodę tę wykonywał wpłacając na rzecz (...) S.A. raty wynikające z ugody, spłacił w ten sposób 74.500 zł, jednak zaprzestał spłaty. W dniu 22 września 2016 r. pozwany zawarł z (...) Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. z siedzibą we W. aneks do ugody z 16 września 2013 r. (k-23-24). W aneksie tym określono nowy harmonogram spłaty w ratach łącznej kwoty 73.673,19 zł (59 rat po 2500 zł miesięcznie, ostatnia w kwocie 1173,19 zł). Rat tych pozwany nie spłacał.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z dokumentów w postaci ugody, aneksu do ugody, dowodów spłaty rat w okresie od 17 kwietnia 2015 r. do 8 marca 2016 r. (k-197-207) oraz częściowo na podstawie zeznań pozwanego (k-233). Dowodom z dokumentów Sąd dał wiarę, bowiem stanowiły one logiczny ciąg zdarzeń, wynikający z faktów składających się na podstawę faktyczną powództwa, zaś pozwany faktom tym nie zaprzeczył, zasłaniał się jednak niepamięcią. Skoro z ugody z 16 września 2013 r. wynikało zadłużenie pozwanego w wysokości 147.346,59 zł, a następnie w aneksie z 22 września 2016 r. pozostało do spłaty 73.673,19 zł, to logicznym jest, że pozostała należność pozwany spłacił. Pełnomocnik pozwanego na rozprawie przed Sądem I instancji w dniu 5 lipca 2018 r. wprawdzie oświadczył, że jego klient nie dokonał żadnej wpłaty od 2013 r., jednak pozwany przesłuchany w charakterze strony zeznał, że płacił na rzecz KRUK pieniądze, otrzymywał pokwitowania (k-233). W tej sytuacji uznać należało, że oświadczenie jego pełnomocnika złożone zostało jedynie w celu uprawdopodobnienia zgłoszonego zarzutu przedawnienia.

W tym miejscu wskazać należy, że dopuszczenie dowodów z dokumentów w postępowaniu apelacyjnym, mimo sprzeciwu pozwanego było uzasadnione. Pełnomocnik pozwanego oświadczenie, że pozwany nie uiszczał rat wynikających z ugody złożył na rozprawie, po której nastąpiło wydanie wyroku. Powód przed Sądem Rejonowym nie miał zatem możliwości wykazania, że raty te były uiszczane tym bardziej, że pozwany w odpowiedzi na pozew okoliczności tej nie podnosił. Powód stosowne dowody złożył w odpowiedzi na apelację, należało zatem dowody te przeprowadzić.

Sąd Okręgowy zważył:

Apelacja jest niezasadna, a jej zarzuty chybione. Roszczenie, którego domaga się powód jest nieprzedawnione, podzielić należy w tym miejscu argumentację Sądu I instancji.

Zawarcie ugody z 16 września 2013 r. przerwało bieg przedawnienia, ponieważ ugoda ta przewidywała spłacenie należności w ratach to okres przedawnienia biegł oddzielnie dla każdej raty. Jak wynika z dowodów wpłaty raty były płacone do 8 marca 2016 r. Kolejne, nieuiszczone raty na dzień wytoczenia powództwa (16 listopada 2017 r.) były wymagalne, nie uległy przedawnieniu. Nawet gdyby uznać, że termin przedawnienia rozpoczął swój bieg w dniu zawarcia ugody (16 września 2013 r.) a nie w terminach płatności rat, to przedawnienie nastąpiłoby 16 września 2016 r. Strony zawarły jednak w dniu 22 września 2016 r. (czyli już po upływie tak liczonego okresu przedawnienia) aneks do ugody, w którym pozwany zobowiązał się do spłaty pozostałej należności. Zawarcie tego aneksu uznać więc należałoby jako uznanie roszczenia, skutkujące – stosownie do art. 123 § 1 pkt. 2 k.c. – przerwaniem biegu przedawnienia. Uznanie roszczenia w rozumieniu art. 123 § 1 pkt 2 k.c. występuje w wypadku wyraźnego oświadczenia woli lub innego jednoznacznego zachowania się dłużnika wobec wierzyciela, z którego wynika, że dłużnik uważa roszczenie za istniejące (wyrok SN z 7 marca 2003 r., I CKN 11/2001, L.pl nr (...)). Jednakże rozważania te, dotyczące przerwania biegu przedawnienia przez zawarcie aneksu do ugody nie są w ocenie Sadu Okręgowego istotne, bowiem Sąd stoi na stanowisku, iż wobec uiszczania rat przez pozwanego do 8 marca 2016 r. wytoczenie powództwa o zasądzenie pozostałej do spłaty należności nastąpiło przed upływem okresu przedawnienia.

Z powyższych przyczyn Sąd Okręgowy oddalił apelację jako niezasadną na podstawie art. 385 k.p.c. O kosztach procesu za II instancję orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. stosując zasadę odpowiedzialności za wynik procesu.

M. S. J. J. P.